

ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน
ของครูสายผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

**The Strategies for Knowledge Management for
Classroom Research of Teachers in Small-sized Schools
in the Lower Northeast Region.**

ชัยณรงค์ กองศรีมา¹ เสนอ ภิรมจิตรผ่อง²

¹นักศึกษาลัทธิสุตรปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

²สาขายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งดำเนินการวิจัย เป็น 4 ขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัยได้แก่ แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ แบบประเมินความเหมาะสม เก็บข้อมูล ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการวิจัยใน ชั้นเรียนของครูสายผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 389 คน และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกครูในโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ 3 คน ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน ครูสายผู้สอนจำนวน 32 คนให้ครูประเมินตนเอง ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน กับครูสายผู้สอน 1 โรงเรียนจำนวน 5 คน ในเวลา 10 วัน ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์โดยการประเมิน ผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างพบว่าครู มีความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย

วิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน พบว่าโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีสมรรถนะภายในมีปัญหาดังกล่าวที่เจอต่อภายในโรงเรียนในขณะที่ มีโอกาสมากที่จะพัฒนาการ

วิจัยในชั้นเรียนได้ ผลการประเมินภาพรวม อยู่ในระดับมาก การสร้างยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ประกอบไปด้วย 3 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 ด้านการเรียนรู้และพัฒนา มี 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ 6 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 2 ด้านกระบวนการภายในโรงเรียนมี 2 ประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 3 ด้านครูสายผู้สอน มี 2 ประเด็นยุทธศาสตร์ 3 ตัวชี้วัด

ผลของการทดลองใช้ ยุทธศาสตร์ทุกกลยุทธ์โดยการประเมินตนเองก่อนพัฒนา มีผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยรวม 1.85 ประเมินหลังพัฒนา มีค่าเฉลี่ย 4.90 ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุดเปรียบเทียบพัฒนามีความรู้ ความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยเป็น +3.50 การตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การจัดการความรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กลยุทธ์ 4) วิธีดำเนินการ 5) ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการประเมิน ของผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมิน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความ เป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอน อยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์ การจัดการความรู้ การวิจัยในชั้นเรียน

ABSTRACT

The purpose of this research was to construct the strategies for knowledge management for classroom research of teachers in small-sized schools in the Lower Northeast region. The research was conducted in 4 phases. The instruments for data collection consisted of survey questionnaires, interviews, and strategy evaluation forms. Phase I investigated the state of classroom research of teachers in small-sized schools using the questionnaires with 389 respondents and in-depth interviews with 3 teachers from outstanding schools. Phase II analyzed internal and external environments through self-evaluation of 32 teachers. Phase III experimented the constructed strategies employing 5 teachers within 10 days. Phase IV evaluated the suitability, possibility, and utility of the strategies using 10 experts. The statistics used in the data analysis consisted of percentage, means, standard deviation, and content analysis.

The research findings were as follows:

The state of classroom research of teachers in small-sized schools showed a low level of teachers' understanding of classroom research. The internal and external environments showed the strengths, weaknesses, opportunities, and threats at a high level. The constructed strategies included 3 strategies namely 1) learning and development consisting of 5 aspects and 6 indicators; 2) internal process involving 2 strategies and 4 indicators; 3) teacher consisting of 2 strategies and 3 indicators. The experiment of the constructed strategies revealed mean value at level 1.85 of teachers' self-evaluation before using the strategies and at 4.90 after the experiment which was highest. The mean value of the teachers' knowledge and understanding was at +3.50. The evaluation of the constructed strategies showed the highest level in terms of their suitability, possibility, and utility. The strategies for classroom research of teachers in small-sized schools consisted of 5 components: 1) principles, 2) objectives, 3) strategies, 4) operational methods, and 5) usefulness.

Keywords: Strategies, Knowledge Management, Classroom Research

บทนำ

ในปัจจุบันความรู้ของคนในชนชาติต้องมีความแข็งแกร่ง และสิ่งที่ต้องการคือ ทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ ความสามารถ จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเต็มศักยภาพต่อองค์การ Corey (1953) ได้กล่าวถึงเอาไว้ว่ายุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาวิจัยในการเรียนเป็นกระบวนการวิจัยที่นักปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นครูอาจารย์ ศึกษานิเทศก์ หรือผู้บริหารซึ่งพยายามศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของตนอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ เพื่อใช้ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นแนวทางในทางดำเนินงานปรับแก้ปัญหาหรือ ประเมินการตัดสินใจและการนำการตัดสินใจดังกล่าวไปใช้ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวก็สอดคล้องกับนิยามของ มิลส์ (Mills 2007) ที่กล่าวว่ากลยุทธ์การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาค้นคว้าที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยครู ผู้บริหาร ที่ปรึกษาทางการศึกษา หรือผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในบริบทการเรียนการสอน เพื่อรวบรวมสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินงานในสถานศึกษาว่ามีการจัดการเรียนการสอนอย่างไร การเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น และชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป

กลยุทธ์การวิจัยในชั้นเรียนสามารถนำไปใช้ในการศึกษาปัญหาและพัฒนางานการจัดและบริหารการศึกษาทั้งในระดับสถาบันคือ การศึกษาการปฏิบัติงานของสถานศึกษาทั้งระบบ (Coleman and Briggs 2002) หรือเน้นเฉพาะการดำเนินงานในชั้นเรียนก็ได้ (Hopkins 2001) ต่างกันที่วัตถุประสงค์การวิจัยขอบเขตในการศึกษา วิธีการในการดำเนินการ และผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย กลยุทธ์การวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับมืออาชีพ ในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์และค้นหาคำตอบเพื่อประกอบการตัดสินใจและพัฒนาการปฏิบัติงานของตนให้ดีขึ้น ทั้งนี้เพราะในการดำเนินงานปกติประจำวัน ทั้งในการบริหารสถานศึกษา ทั้งองค์การ หรือการจัดการเรียนการสอน ในชั้นเรียนโดยทั่วไปนั้น การดำเนินการเหล่านี้จำเป็นต้องมีการสำรวจสภาพปัญหาและวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงาน หรือความต้องการของผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน หรือการจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนควรแสวงหาสื่อการสอนและวิธีการสอนที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 (5) กำหนดให้สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และมาตรา 30 สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้วิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นภารกิจที่สำคัญด้านการจัดการเรียนการสอนที่ต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิชาการต่าง ๆ โดยถือว่าการเรียนการสอนกับการวิจัยในชั้นเรียนต้องดำเนินควบคู่ไปกับโครงสร้างสภาพการปฏิบัติงานปกติ นอกจากนี้การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงเปรียบเสมือนยุทธศาสตร์ในการพัฒนานักเรียนเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การจัดการกระบวนการเรียนของครูโดยให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ครูทุกคนต้องปฏิบัติตาม ไม่ว่าจะเป็นการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดเผชิญปัญหา และการประยุกต์ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาด้านกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ ฝึกการปฏิบัติให้เกิดการทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยผสมผสานด้านการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกสสารการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและค้นหายุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอนในสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำข้อค้นพบไปปรับปรุงการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูผู้สอนได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการยกระดับคุณภาพของ ครู ผู้เรียน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สนองต่อ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 24(5) ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างโดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอน ในโรงเรียนศึกษาประถมศึกษาขนาดเล็ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
2. เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
ชัยณรงค์ กองศรีมา, เสนอ ภิรมจิตร์ผ่อง

3. เพื่อทดลองใช้ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

4. เพื่อประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจาก แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษายุทธศาสตร์การจัดการความรู้ครูสายผู้สอน เพื่อการวิจัยในชั้นเรียน สร้างยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ครูสายผู้สอน เพื่อการวิจัยในชั้นเรียน และประเมินยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ครูสายผู้สอน เพื่อการวิจัยในชั้นเรียน โดยได้เลือกยุทธศาสตร์และเงื่อนไขสู่ความสำเร็จและตัวชี้วัดในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนของครูสายผู้สอน ตาม กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยประมวลจากแนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ และแนวความคิดในเรื่องการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ดังนี้

1. แผนระดับประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้สำหรับองค์การทางการศึกษา เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-5559) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559)

2. การจัดการความรู้ เป็นกระบวนการจัดการที่เป็นระบบตั้งแต่การประมวลผลข้อมูล (Data) สารสนเทศ (Information) ความคิด (Knowledge) ตลอดจนประสบการณ์ของบุคคล ทั้งความรู้ที่เป็นความรู้ที่ฝังลึก(Tacit knowledge) และความรู้ที่ชัดเจน(Explicit Knowledge) จากภายในและภายนอกองค์กร เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้งานโดยมีการจัดเก็บความรู้ในลักษณะที่ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้โดยอาศัยช่องทางที่สะดวก และมีการเผยแพร่ความรู้ตลอดจนนำความรู้ไปใช้อย่างเป็นระบบ กระบวนการการจัดการความรู้ มีองค์ประกอบ (Marquardt,1996,Trapp,1999,Probstและคนอื่น ๆ ,2000;Kucza,2001; Sveiby,2003) ดังต่อไปนี้

1.1 การแสวงหาความรู้ เป็นกระบวนการที่ควบคุมตั้งแต่กำหนดสิ่งที่ต้องเรียนรู้อันเป็นการค้นหาความรู้ อาจแสวงหาจากภายในหรือจากภายนอกองค์กรก็ได้ หรือการศึกษา

หาความรู้เพิ่มเติม ค้นคว้าหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่การเรียนรู้ การยอมรับ และการเปิดรับ
ความรู้ใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเองและองค์กร

1.2 การสร้างความรู้ เป็นกระบวนการที่บุคลากรร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนิน
กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ โดยการพัฒนาความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลหรือในองค์กร
ทั้งความรู้ชัดแจ้งและความรู้ฝังลึก นำมาสร้างสรรค์ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาให้เกิด
สิ่งที่มีคุณค่าโดยการ เพิ่มคุณค่าให้กับความรู้เดิม เกิดเป็นความรู้ใหม่ สร้างแนวคิดทฤษฎีใหม่

1.3 การจัดเก็บและสืบค้นความรู้ เป็นกระบวนการในการตรวจสอบ รักษา
และจัดสรรความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน มีวิธีการในการเก็บรักษา
มีการจัดหมวดหมู่ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย เพื่อการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.4 การถ่ายทอดความรู้และการใช้ประโยชน์ เป็นกระบวนการในการโอนถ่าย
เผยแพร่และการแบ่งปันความรู้ ในการวางแผนงาน การตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้เกิด
การใช้ประโยชน์ในตัวองค์ความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการความรู้หมายถึงองค์ประกอบที่สำคัญขององค์กร ซึ่งสนับสนุน
ให้เกิดความสำเร็จและความล้มเหลวขององค์กรในการจัดการความรู้ มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้
(Authur and APQC,1996;O'Dell,1996, บุญดี บุญญากิจ, 2548)

3.1 ภาวะผู้นำหมายถึง ความสามารถที่สร้างอิทธิพลต่อพฤติกรรมของสมาชิกในองค์กร
ให้ไปในทางเดียวกัน สามารถโน้มน้าว จูงใจบุคลากรให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สร้างค่านิยม
และวัฒนธรรมใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการในด้านการจัดการความรู้

3.2 วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง วัฒนธรรมที่เอื้อต่อการจัดการความรู้ เป็นวัฒนธรรม
ของการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ระหว่างบุคลากรภายในองค์กร เช่น ความไว้วางใจ
การเห็นคุณค่าความสำเร็จ การทำงานเป็นทีมการยอมรับความรู้ของผู้อื่น วัฒนธรรมองค์กร
ที่สร้างสรรค์จะช่วยหล่อหลอมให้บุคลากรยอมรับ ไว้วางใจกัน รักและผูกพันต่อองค์กร
เกิดจิตสำนึกในการร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาองค์กรสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

3.3 เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ใช้ในการสนับสนุนการจัดการ
ความรู้ มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้การจัดการความรู้ในองค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 โครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง ระบบรองรับสิ่งที่จะต้องได้ เช่น สถานที่ เครื่องมือ
อุปกรณ์ และสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่นระบบเอื้ออำนวยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ รวมถึง
โครงสร้างหน่วยงาน หรือบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดการความรู้ และระบบบริหารทรัพยากร
มนุษย์ เช่น ระบบประเมินผลงาน ระบบการยกย่องชมเชย ระบบการให้รางวัล

3.5 การวัดและประเมินผล หมายถึงการดำเนินการเพื่อให้องค์กรได้ทราบสถานะปัจจุบันว่ามีความคืบหน้า และมีผลเป็นไปตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ ทำให้องค์กรสามารถทบทวน ประเมินผลและปรับปรุงยุทธศาสตร์และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการความรู้

4. กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ หมายถึง แนวทางเชิงรุกในการดำเนินงานจัดการความรู้ภายในองค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถจัดการความรู้ได้อย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพช่วยแก้ปัญหาและพัฒนางานภายในองค์กร โดยมีการวางยุทธวิธีไว้อย่างหลากหลาย เพื่อให้บุคลากรนำไปเป็นแนวปฏิบัติ ทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ 1) ข้อมูลที่นำมาใช้ในการทำยุทธศาสตร์ 2) กำหนดยุทธศาสตร์หรือกลวิธี วางแนวทาง วิธีการหรือเครื่องมือ

5. ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างเป็นการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการความรู้ของโรงเรียน รวมทั้งศึกษาความต้องการในการพัฒนาด้านการจัดการความรู้ของโรงเรียนให้เป็นแผนระดับสูงที่กำหนดรูปแบบและแนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อให้การจัดการความรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R& D) โดยประมวลหลักการแนวคิด ทฤษฎี และวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ประชากร คือ ครูสายผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 3,682 โรงเรียน และจำนวนข้าราชการครู 1,4687 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือ ครูสายผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างที่เป็นครูสายผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 3,682 โรงเรียนและจำนวนข้าราชการครู 389 คน ใช้สูตรทราบจำนวนประชากร โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

วิธีดำเนินการวิจัย

ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง แบ่งการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1. การศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอนใน โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ด้วยการศึกษานวนคิดทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ด้วย แบบสอบถาม และศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best practice ของการวิจัยในชั้นเรียน ด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างข้อมูล สารสนเทศ พื้นฐาน เพื่อประกอบการร่างยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

ขั้นตอนที่ 2 สร้างยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ด้วยวิธีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน (SWOT Matrix) ของโรงเรียน ร่างยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อการวิจัยในชั้นเรียน ตรวจสอบความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ปรับปรุงยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ได้ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้ยุทธศาสตร์จัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ให้ครูสายผู้สอนประเมินตนเองก่อนการพัฒนา จึงทดลองใช้ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนจำนวน 1 โรงเรียน ครูสายผู้สอนจำนวน 5 คน เวลา 10 วัน ตามยุทธศาสตร์ ที่ผ่านการหาคุณภาพ ครูประเมินตนเองหลังการพัฒนา สรุปเปรียบเทียบการพัฒนาจากคะแนนประเมินก่อน-หลังพัฒนา หลังจากนั้นครูสายผู้สอนประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ ของยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของความเป็นประโยชน์ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน ในการจัดทำสนทนากลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย

ครูสายผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ได้ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนครูสายผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ
2. ครูสามารถจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนนำเป็นข้อมูลในการพิจารณา กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างเป็นระบบทำให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ได้มาตรฐานของสถานศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสายผู้สอนในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีรายละเอียดดังนี้ ชั้นเตรียมการ ชั้นดำเนินการ ชั้นสรุป ชั้นเผยแพร่ อยู่ในระดับน้อยทั้งหมดโดยมีค่าเฉลี่ยรวม 2.02 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61

2. ผลการสร้างยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีรายละเอียด ดังนี้ได้ สภาพภายนอก ภายใน และกลยุทธ์ที่ 1 ด้านการเรียนรู้และพัฒนา การกำหนดประเด็น ปัญหายุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาความรู้และทักษะ ของครูสายผู้สอนในการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนจากการสังเกต สสำรวจ วิเคราะห์ สภาพปัญหา กลยุทธ์ ที่ 2 กระบวนการภายในโรงเรียน ระบบสารสนเทศในโรงเรียน พัฒนาระบบสารสนเทศ จัดตั้งศูนย์เครื่องมือวิจัย เช่นระบบสารสนเทศ แบบวัด แบบฝึกหัด เครื่องมือวิจัยที่มีมาตรฐาน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ระบบวิเคราะห์ข้อมูล กลยุทธ์ที่ 3 ด้านครูสายผู้สอน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสายผู้สอนได้รับผลประโยชน์จากยุทธศาสตร์การจัดการ เพื่อวิจัยในชั้นเรียน มีชื่อเสียงและเลื่อนตำแหน่ง นำผลงานวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอน ปรับการรับรู้แนวคิดด้วยตนเองเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพครูโดยทราบปัญหาผู้เรียน หาแนวทาง แก้ไข ช่วยเหลือผู้เรียนได้ตรงประเด็น โอกาสใช้วิธีทำงานรูปแบบใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม คำนึงถึงประโยชน์ที่ครูจะได้รับ แนวคิดการวิจัยตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อเท็จจริง ข้อมูลจริง

3. ผลการทดลองใช้ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีรายละเอียด

ดังนี้ คะแนนก่อนการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย 1.85 คะแนนหลังการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.90 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย + 3.05 และผลการประเมินยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอน ภาพรวม ค่าเฉลี่ย 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.27 การแปลผลมากที่สุด

4. ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์จากการสนทนากลุ่ม (Focus group)ของผู้ทรงคุณวุฒิยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มียุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากได้แก่ด้านความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.28 ด้านความเป็นไปได้มีค่าเฉลี่ย 4.28 ด้านความเป็นประโยชน์มีค่าเฉลี่ย 4.33

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง การศึกษาค้นคว้าในยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีประเด็นที่ต้องนำมาอภิปรายผลดังนี้

1.1 มีการดำเนินกิจกรรมที่เป็นยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน แต่ปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนอันดับแรกคือ การพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับขั้นตอนยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ การวิจัยในชั้นเรียน แม้ว่าครูสายผู้สอนจะเคยผ่านการอบรม ทั้งเดี่ยวและกลุ่มมาแล้วแต่ไม่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ปัญหาที่สำคัญคือครูสายผู้สอนยังมีความกังวลและขาดความมั่นใจที่จะลงมือปฏิบัติ มีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ต่าง ๆ อยู่ในระดับ น้อย และ ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ครูสายผู้สอนสามารถนำไปเป็นแนวคิดในการพัฒนาตนเองได้

1.2 ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ที่ผู้วิจัยพัฒนาเป็นยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ที่ผ่านการทดลองใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งใช้เวลา 5 วัน พบว่ายุทธศาสตร์การจัดการความรู้

เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะเห็นได้ว่าผู้บริหารและครูสายผู้สอน ให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนเป็นอย่างมากเพราะทุกคนทราบดีว่ายุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ในมาตรา 24, (5) 30 ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควบคู่ไปกับการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีคุณภาพ มุ่งพัฒนาข้อต่อหรือกิจกรรมซึ่งยังไม่ได้ดำเนินการ และชูประเด็นกิจกรรมการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ครูสายผู้สอนแต่ละคนได้นำประเด็นที่น่าสนใจ และประสบการณ์ เพื่อให้เกิดภาพความคิดที่ชัดเจน ยิ่งขึ้น ได้แก่ การมองเป้าหมายอันเดียวกัน โรงเรียนขนาดเล็กต้องมีวารสารวิชาการระดับกลุ่มเครือข่าย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และต้องได้รับแหล่งเงินทุนสนับสนุนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ครูสายผู้สอนช่วยกันวางแผนร่วมกัน โดยทุกคนแบ่งหน้าที่กันชัดเจน ซึ่งผลที่ได้รับครูสายผู้สอนแต่ละคน ให้ความสำคัญมากในยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน เนื่องจากการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนเป็นประสบการณ์จากผู้วิจัยโดยตรง ทำให้องค์ความรู้ที่ได้ สามารถนำไปต่อยอดการวิจัยในชั้นเรียนอื่น ๆ ได้ เพื่อให้เกิดการบูรณาการ จัดเก็บ สืบค้นความรู้ รวบรวมเป็นกลุ่มสาระวิชาการเรียนรู้ นำความรู้ไปใช้ประโยชน์แบ่งปันความรู้ และสร้างองค์ความรู้ใหม่ ในแต่ละคนจัดแสดงผลงาน จะเห็นได้ว่ามีการดำเนินการตามกระบวนการยุทธศาสตร์จัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ตามสภาพภายนอกและภายใน (SWOT) และผลการสัมภาษณ์วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยครูสายผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กได้รับการสนับสนุน จากผู้บริหาร ประการที่ หนึ่ง ให้ความสำคัญที่นำมาใช้ประโยชน์จำนวนมากซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว ประการที่สอง เกิดการจัดการความรู้ในโรงเรียน เป็นแหล่งจัดเก็บความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ เผยแพร่ความรู้ และประชาสัมพันธ์การจัดการความรู้ ประการที่สาม มีการนำความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประการที่ สี่ ครูสายผู้สอนเห็นว่ายุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนมีความเหมาะสมอยู่ระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจในการจัดการความรู้อยู่ในระดับมากที่สุดและเห็นว่าการดำเนินการจัดการความรู้ประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ผลที่ปรากฏดังกล่าวก็นี้อาจมาจากผู้วิจัยได้พัฒนายุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ของครู

สายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และสังเคราะห์จากกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งด้าน หลักการ วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ การประเมินผล และประโยชน์คาดว่าจะได้รับ ซึ่งมาจากแนวคิดของนักวิชาการ ดังนี้ จุฑารัตน์ ศรีวงษ์ (2552) อนงค์ สระบัว (2552) แก้วเวียง นำนานผล (2551) วีรวัฒน์ เยี่ยมแสง (2550) ฉลอง อินทรีย์ (2550) ด้านกระบวนการจัดการความรู้ 10 ประการ แยกย่อยมาจากแนวคิดของนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญดังนี้ Wiig (1993) และวิจารณ์ พานิช (2548) ด้านพื้นฐานการจัดการความรู้มาจากแนวคิดของ บุญส่ง หาญพานิช (2546) และวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ(Best Practice)จากการสัมภาษณ์ ครูสายผู้สอน 3 คน 3 โรงเรียน ในประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างมีประสิทธิภาพ สามารถทำให้ครูสายผู้สอนมีความเจริญก้าวหน้าในการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน กล่าวคือครูสายผู้สอนสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ตั้งนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญโดยเฉพาะโรงเรียนควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการนำยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจตรงกันและลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับกิจกรรมอื่น ๆ ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมุ่งเน้นให้ครูสายผู้สอนสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ซึ่งก่อนนำยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ควรศึกษาคู่่มือให้ละเอียดทุกขั้นตอนและครูสายผู้สอนต้องมีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเอง

1.2 องค์ความรู้ของยุทธศาสตร์ การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง หากจะนำยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ จึงสมควรนำพิจารณาถึงสภาพภูมิสังคมโรงเรียนละ นักเรียน เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งผลการดำเนินงานการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนให้ประสบผลสำเร็จได้ การนำยุทธศาสตร์ การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ไปใช้ต้องได้รับการสนับสนุน

จากผู้บริหารอย่างจริงจังและจริงใจ รวมถึงความเข้าใจอย่างแท้จริงถึงประโยชน์ ผลลัพธ์ ที่เกิดจากการดำเนินการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน คือการเรียนรู้พัฒนาศัยภาพของครูสายผู้สอน ไม่ใช่การได้รับรางวัลจากการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพราะการพัฒนาตนเองเกิดขึ้นได้เมื่อครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ ในสิ่งที่เป็ประโยชน์ก็จะนำไปสู่การพัฒนางานและโรงเรียนส่งผลดีไปยังนักเรียนทุก ๆ ด้าน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1.1 ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนในรูปแบบอื่น ๆ

1.2 ควรมีนายุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้กับโรงเรียนที่มีขนาดต่าง ๆ กัน เช่น โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. (2544) การวิจัยในชั้นเรียนและโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียน.

กรุงเทพฯ : ฟีนี,

อุเทน ปัญญา. (2543).วิจัยการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). เชียงใหม่ : ภาควิชาประเมินผลและวิจัย การศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่,

อุทิศ ชาวเขียว. (2544). การวางแผนกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช,

อนงค์ สระบัว.(2552). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวชี้วัดการจัดการความรู้ของสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

Sallis, E., & Jones, G. (2002). *Knowledge management in education*. London: Kogan.Senge,

P. (1990). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization Classroom Assessment and Research: An Update on Uses, Approaches, and Findings. New Directions for Teaching and Learning*. Ed. Robert J. Menges, (1998)

Angelo, T. & Cross, P. (1993). *Classroom Assessment Techniques*,

Cross, P. K. & Steadman, M. H. (1996). *Classroom Research: Implementing the Scholarship of Teaching*,